

2009:5 Interpellation av Jan Valeskog (s) om principerna vid upphandlingar på trafikkontoret med anledning av avtal som ger upp till 20% lönesänkningar för renhållningsarbetare
Dnr 219-277/2009

Socialdemokraterna har flera gånger starkt kritiserat den borgerliga majoriteten för att inför nämnder mörklägga upphandlingsunderlag genom att bland annat på Trafiknämnden vägra låta nämnden beslut om, eller ta del, färdiga förslag till upphandlingsunderlag inför viktiga upphandlingar. Vi har sett det dels om en principiell fråga att ansvariga politiker skall få se hela underlaget inom viktiga områden som man är huvudansvariga inför, men också att man då kan fastställa principerna för hur utvärderingarna av inkomna anbud skall göra så att kvalitetsaspekterna tas tillräckligt tillvara.

Detta har konsekvent förvägrats nämndledamöterna i bland annat trafiknämnden, fast de är ytterst ansvariga för dessa upphandlingar. De borgerliga har med sin majoritet sett till att upphandlingarna delegeras till tjänstemän, med ytterst marginell information till nämndledamöterna inför upphandlingarna.

Exempel på stora upphandlingar där underlaget inte har delgivits nämndledamöterna är privatisering av parkeringsvakterna, städentreprenader och upphandling av sophämtningen. Ärendet om parkeringsvakter fick sedan göras om/kompletteras i efterhand då viktiga krav saknades, vilka tidigt också hade framhållits som viktiga av oppositionen i nämnden. Städentreprenaderna är fortsatt onödigt dyra på grund av ett monopolliknande förhållande där nya entreprenörer inte släpps in, vilket också revisorerna påpekat.

Nyligen har också en upphandling genomförts av sophämtningen. Även här utan att nämnden har fått se förfrågningsunderlaget och kunna bedöma exempelvis urvalskriterierna. Detta har bland annat lett till den märkliga situationen att lönerna hos ett av bolagen kommer att sänkas med upp till 20 % och att en av sex sophämtningsfordon tas bort. Urvalskriterierna i upphandlingen var uppenbarligen, så vitt vi kan se idag, utformade så att kvalitetsfrågorna var

underordnade. Därmed kunde ett bolag vinna upphandlingen genom lönedumpning och att öka arbetstempot, utan att ny teknik används. Det framstår som helt orimligt.

Mot denna bakgrund vill jag fråga ansvarigt borgarråd:

1. Är det inte rimligt att alla ledamöter i nämnder där principiellt viktiga upphandlingar genomförs, har rätt att få se hela upphandlingsunderlaget?
2. Borde man inte pröva, vilket många nämnder gjorde under den förra mandatperioden i känsliga upphandlingsfrågor, att ordna särskilda referensgrupper av politiker som följer framtagande av komplicerade upphandlingsunderlag, för att öka förståelsen för processen?
3. Tycker borgarrådet att det är försvarbart att genomföra en renhållningsupphandling där lönerna sänks med upp till 20% och där arbetstempot ökar väsentligt, utan att ny teknik används?
4. Är borgarrådet, mot bakgrund av flera mindre lyckade upphandlingar på bland annat trafikkontoret, innan beslut, låta nämndledamöterna få ta del av hela upphandlingsunderlag, om man så önskar?

Stockholm den 9 februari 2009

Jan Valeskog